

PENSE AN "HILDA"

377

E koun ar Vretoned o deuz kollet
o buez ouz rec'hel Sant-Malo,
e nosvez euzus ar zadorn, 18 a
viz Du.

WAR DON : *Jesus, Salver adorabl pe Silvestik.*

Euz a Vro-Zaoz e teuent graet o bloaz ha laouen,
Yaouank an darn anezo, lod bugale zoken ;
E kov al lestr-tân *Hilda* e kanent an distro :
Euruz nep 'n eua ket ezom da vont kwit euz e vro !

Etre roched ha kroc'hen, goazed penn-a-vandenn
En o gouriz lér kaled a gloze aour melen,
An aour-ze hag a dlle trei lugern e beziou
E bevanz hag en eurvad da galz tiegeziou.

Rag edo deut evito koulz ar beilhadennou,
An diskwiz e korn an tân hag ar c'hontadennou ;
Ha meur a hini yaouank a dride 'n eur zonjal
Edo evit an eured o douz oc'h o gedal.

E kreiz eun denvalijen ken du hag an ifern
E kruz mouez vraz an avel hag ar môr a dregern ;
Ezel al lestr a orjel gant an tarziou : n'euz forz !
Eur sturier mad o deveuz hag ema tost ar porz.

Mez kerkent eur strakaden : Petra 'zo ? Petra 'zo ?...
Eur martolod a lavar 'n eur redeg 'biou d'ezo :
« Ar stur ! aet eo kwit ar stur ! » Hag an holl da devel,
Ar spount o kregi enno, hag an oll da zevel.

Al lestr paour a dec'h breman, distur, gant e frouden.
Ha da beleac'h o c'haso gant herr e redaden ?
Euz e bost, ar c'habiten hen dinec'h da welet

C'houeac'h hebken o deuz gallet kavout o zamm buez ;
Ouspenn kant a zo choumet er mor doun da c'hourvez,
An darnvuia Bretoned ! O breudeur, mar gallfemp
Rei eur pok da vihana d'ho tal, d'ho pleo distremp !

Paourkeaz relegou kollet, mar gallfed he kavout,
Mar gallfed monet hebken hed a hed war ho roud,
Gant pegen braz levenez e vijec'h dastumet !
Gant pegen braz karantez e vijec'h briatet ?

* *
* *

Hogen ar mor 'n euz lazet ha dalc'het ho korfou,
N'hall, ker krenv ma 'z eo, laza na dere'hel hoc'h eneou.
Ar feiz a yoa 'n ho kaloun, feiz stard ar Vretoned :
Eur beden war ho tiweuz c'houi a zo tremenet.

Beza e oant kristenien hag oll kristenien vad,
Labourerien Plouezoc'h, Sibiril, Plouescat,
Re Blouzevede, Cleder, Roskoff ha Plouenan,
Re Gastel, Treflez, Plougoulm ha re Dreflaouenan.

Marz eo nag en doa fizians en e Vamm euz an neac'h
An den yaouank a gevjod chapeled ouz e vreae'h ;
Hag hounnez a yoa ivez eur plac'hik a galon
A skrivaz araog mervel : « Va breur, ped evidon ! »

Al lestr paour a dec'h breman, distur, gant e frouden.
Ha da beleac'h o c'haso gant herr e redaden ?
Euz e bost, ar c'habiten hen dinec'h da welet
A gemen eun dra bennag ha ne c'haller klevet.

Henvel ouz eun tenn kanol eur youc'haden a zao :
« Rec'hel ! rec'hel en hon raog ! » Kerkent, en dourbill c'hlaou,
Eur stok spontuz ha safar hag an daouarn en ear,
Hag eur c'halvaden, unan, divent e kreiz ar barr !

Piou a lavaro biken ar c'hemmesk, an drubuilh
Hag ar stourm araog mervel en tarziou o tiruilh ?
Ouz tammou koat, er gwerniel, en deleou a yud
Ema krog gant o ivin evel eur brankad tud.

Oll, o nervennoù stegnet, o lagad digor braz,
En eur grena gant anoued, gant terzien ha gant glaz,
E c'hedont sikour na deu... A damm dre damm bep eur,
Ar brankad a rouesa, n'euz gour abarz nemeur !

Eur paotr yaouank a Gleder an doa bet an eurvad
Da c'hellout ouz ar rec'hel gant kalz a boan pignat,
Pa glevaz ouz e c'hervel e vreur bihan e traou,
Hag hen lammet d'e zikour... Beuzet int bet o daou.

Tud keiz, war-nez da lakât o zroad ouz douar Breiz,
Edo neuden o c'haloun o tridal en o c'hreiz,
Ha setu ma sank enno kildent eur roc'h garo :
O mousc'hoarz a zo sklaset gant droukliv ar maro.

Hag hounnez a yoa ivez eur plac'hik a galon
A skrivaz araog mervel : « Va breur, ped evidon ! »

Euz strad o linsel finvuz e c'houlenn an anaon
Eur c'horn-douar benniget, kân Iliz ha vaskaon,
Hag ar môr gant pizoni a zilouk ouz an aot
Korfou blonset gant an tarz ha morliv o dioujod.

*
* *
*

Eur gwall-reuz peurliesha pa zispak e graban,
Pa zailh gant e zremm euzus, ne deu ket e-unan :
An eil tarz-môr a beure'hra labour an hini kent ;
Gant skei, ec'h had an Ankou hirnez, goelvan, skrigndent !

D'ar c'houlz ma tlier tanva bara mad ha dudi
Setu n'euz 'met dienez ha kaon e-barz peb ti,
Ha pegeit eo da badout ho reuz, ho naoun, mamm geaz ?
Ar paotr a c'hello gounid 'zo war ho parlen c'hoaz.

Ha te, den koz daoubleget, piou harpo da gozni ?
Piou 'glozo da zaoulagad en-berr pe dremeni ? —
Eat eo da vuia-karet, plac'hik, eat eo d'anaon ! —
Intanvez da zeitek vloaz, gwisk da vantel zu-kaon !

Ar mor epad pell amzer a darzo c'hoaz en aot,
Avel ar meaz en teven pell c'hoaz a zuilho geot,
Ha siouaz pell pell ivez e talc'hint beo envor
Ar gwall-bense tud yaouank ha rann-galoun Arvor.

An daoulagad entanet n'o deuz mui a zaelou,
Ar c'hlemvan a zo torret : e doun ar c'halonou
Ar c'heuz, trouz ebet gantan, en em zilet a-ruz,
A grign kig beo ar gouli dre zindan hag e-kuz.

A bell, me 'gav d'in gwelet an nozvez beilhaden,
Ouz taol, an tamm boued debret : na grik na mik gan den ;
Daou, tri skaon a zo goullou, skahviou ar c'hez anaon,
Ar re vihan ne gredont sellet outo gant aon.

An oll 'zo pleget o fenn ; er meaz, eur gaouad c'hlo...
Hag oll ez eont a spered da rec'hel Sant-Malo,
E doare pelerined beteg eur bez santel,
Hag eno sioul, heb finval, e choumont diskabel.

Ha kredi a reont gwelet evel d'ar zadorn noz
An *Hilda* gant mor diroll o tonet a Vro-Zaoz ;

Gwelet a reont an dispac'h, ar flastr, an tremenvan,
Hag ar c'horvou a-stribilh abarz koueza dindan.

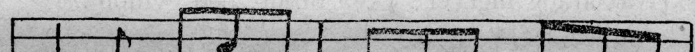
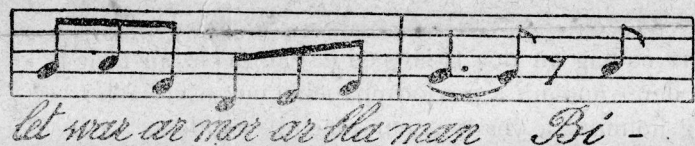
Hag ar galv, ar youc'haden, an hini diveza,
He c'hlevet a reont skiltruz... Hag an tad koz 'n e za
Trumm da rei sikour... Siouaz ! Hag hen divorfila !
Hag en em welet er gear ha diroll da ouela !

*
*
*

Setu aze, Kristenien, stad ho kenvroiz keiz !
M'ho ped, en hano Doue hag hon bro ger a Vreiz,
Na nac'hit ket rei d'ezo skoazell hoc'h aluzenn,
Ha kas 'vit o re varo da Zoue ho pedenn.

GLANMOR.

MAM AR MARTOLOD

Bep beure, e-tal an ôd, me ya 'vit hen kavet ;
Me hen goul gant an mor don : ar mor na respont ket.

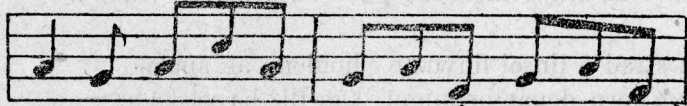
Me ya da gorn ar vered 'lec'h eo beziet ma zud ;
Me hen goul gant an douar : an douar a chom mud.

Nag ar mor nag an douar n'o deuz d'in respontet.
O Doue ! na welin ken ar mab am euz ganet !

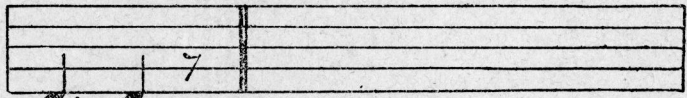
C'houi 'poa, Gwerc'hez truezus, korf ho mab da bokad,
Hag eur be ho poa ive 'n ho kichen d'hen lakad.

let war ar mor ar bla-man Bi -

ken ken na vo kavet ha be-pred hen klask

ran.

Ma mab a zo bet kollet war ar mor er bla-man;
Biken ken na vo kavet, ha bepred hen klaskan.

Nag ar mor nag an douar n'o deuz d'in respontet.
O Doue! na welin ken ar mab am euz ganet!

C'houi 'poa, Gwerc'hez truezus, korf ho mab da bokad,
Hag eur be ho poa ive 'n ho kichen d'hen lakad.

Pa vin ét euz ar bed-man, ma c'herent, me ho ped,
Na douget ket ma c'horf paour e-unan d'ar vered.

O! Douget ma c'horf d'ar mor, an de ma vin maro,
Eno, na hir 've an hent, hon daou ni 'n em gavo.

DIR-NA-DOR.

Goulennit eur c'houmanant da *Groaz ar Vretoned c'houezek*
real ar bloavez; **pevar real** evit tri miz. Kas an arc'hant d'an
Aotrou VALLÉE, 23, rue Saint-Benoît, Saint-Brieuc, gant hoc'h adres.
Ar gwerziou-man a zo bet moulet gant *Kroaz ar Vretoned*.

